

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobkyně: **G. T.**
st. příslušnost:
t. č. pobytem:

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2020, č. j. OAM-927/ZA-ZA11-P16-2019,

takto:

- I. Žaloba se *zamítá*.
- II. Žalobkyně *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se *nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost rozhodnutí žalovaného, který žalobkyni neudělil mezinárodní ochranu. Žalobkyně tvrdí, že jí v Kazachstánu hrozí pronásledování kvůli její jedné náhodné účasti na demonstraci proti volbám, na které ji zatkli. Krátce na to ji propustili z práce a několikrát ji doma kontaktovala policie. Poté ji přišlo několik

předvolání k soudu. Žalobkyně je považuje za záminku pro její kontrolu státními orgány. Má za to, že toto jednání zakládá pronásledování na kumulativním základě. Krajský soud musel posoudit, zda má žalobkyně pravdu a zda žalovaný oprávněně nevyhověl její žádosti o mezinárodní ochranu.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobkyně přicestovala do ČR v srpnu 2019 na základě českého turistického víza. Po dvou dnech odjela do Švédska, kde požádala o mezinárodní ochranu. Postupem podle nařízení č. 604/2013 ji švédské orgány za dva měsíce předaly zpátky do ČR.
3. Jako důvod své žádosti označila pronásledování, které jí v Kazachstánu hrozí v souvislosti s její náhodnou účastí na demonstraci proti prezidentským volbám. Ta se konala ve městě Almaty dne 9. 6. 2019. Žalobkyně do města přijela o den dřív, aby navštívila svou kamarádku. V den konání mítinku se vracela zpět domů. Jelikož se ve městě nevyznala, kamarádka jí poradila cestu na nádraží. Vedla kolem místa, kde se konala demonstrace. Žalobkyně chtěla demonstranty obejít. Ale v tom momentu je obklíčila policie. Zhruba 30 lidí včetně žalobkyně zadržela. Odvezli je na policejní stanici, kde jim zabavili všechny věci. Neposkytli jim vodu ani jídlo. Drželi je tam do rána. Žalobkyni propustili asi v osm hodin ráno. Předtím policistům vysvětlovala, že se na demonstraci ocitla náhodou, ale nevěřili jí. Při propuštění jí nic neřekli. Dne 10. 6. 2019 přijela domů a následně šla do práce. O dva dny ji z práce propustili. V ten večer k ní domu přijel policista. Upozornil ji, že nemá nikomu nic říkat a má zůstat doma. Varoval žalobkyni, že si na ni budou dávat pozor. Až do 21. 6. 2019 žalobkyně byla pouze doma. Pak k ní přijela starší sestra s dcerou. Druhý den znovu přijel policista, který ji řekl, že má první varování. Dotazoval se, proč k ní domů chodí lidé. Žalobkyně mu vysvětlila, že to byla rodina. Policista ji pak sdělil, že vzhledem k tomu, že ji varoval, tak to bude jen horší.
4. Na konci měsíce žalobkyni docházely peníze, proto se rozhodla cestovat za mladší sestrou. Po pěti dnech ji tam našla policie a vyčítala jí, že jim nesdělila změnu adresy. Když policista odcházel, poradil ji, ať opustí zemi. Poté jí její sestra vyřídila vízum. Na dotaz, zda žalobkyni ve vlasti z něčeho oficiálně obvinili, odpověděla, že jí dali nějaký papír, že je proti volbám. Neví ale, o co přesně se jednalo. Žalobkyně dodala, že v Kazachstánu je bez problémů možné uvěznit člověka, pokud je proti politice. Obává se, že pokud se vrátí, zavřou ji. Aby se situace uklidnila, musí být člověk mimo Kazachstán alespoň půl roku.
5. Žalobkyně popřela, že by ve vlasti měla jiné problémy se státními úřady. V souvislosti s tvrzenými problémy se na nikoho neobrátila. Vycestovala bez komplikací. Do Švédska chtěla proto, aby byla co nejdál od Kazachstánu.
6. Dne 20. 5. 2020 žalovaný žalobkyni seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí. Ty tvořila *Informace OAMP: Kazachstán – Bezpečnostní a politická situace v zemi z června 2019* a *Zpráva MZV USA o dodržování lidských práv v roce 2019 z března 2020* („zpráva MZV USA“). Žalobkyně při seznámení s těmito podklady dodala, že dne 15. 9. 2019 proběhly v Kazachstánu nějaké mítinky, na základě kterých policie zahájila vyšetřování. V rámci něj žalobkyně obdržela tři předvolání k soudnímu jednání na prosinec 2019 a na únor 2020. Fotokopie těchto předvolání žalobkyně doložila. Žalovaný si je nechal přeložit do češtiny. Vyplývá z nich, že se jedná o předvolání ze dne 2. 9. 2019, 28. 11. 2019 a 27. 1. 2020 k Tarazskému městskému soudu, kam žalobkyně předvolali jako odborníci ve věci občanského řízení, konkrétně v řízení o neplatnosti rozhodnutí výběrové komise.

7. Rozhodnutím ze dne 16. 6. 2020, č. j. OAM-927/ZA-ZA11-P16-2019 („rozhodnutí žalovaného“), žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“).
8. Ve vztahu k neudělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu žalovaný konstatoval, že žalobkyně ve vlasti neuplatňovala svá politická práva. Mítinku, na kterém ji zadrželi, se neúčastnila, pouze šla kolem. Z jejího popisu zatčení a následného postupu policie neplyne nic, co by se vymykalo legitimní činnosti bezpečnostních složek při řešení nepovolených shromáždění. Žalobkyně nečelila ze strany policie žádnému fyzickému ani psychickému násilí, či jinému jednání, které by dosáhlo intenzity pronásledování. Neobvinili ji, ani jí pak nijak nekontaktovaly bezpečnostní složky. Nedokázala vysvětlit, jak se jí podařilo bez problémů opustit Kazachstán. Pokud by žalobkyně byla pro státní orgány skutečně zájmovou osobou, měly dostatek příležitostí, aby ji zadržely.
9. Na jednání policistů při jejich opakovaných návštěvách si žalobkyně nikomu nestěžovala, ač mohla. Nevyužila tak dostupné prostředky nápravy. Ze Zprávy MZV USA přitom plyne, že v Kazachstánu existuje možnost obrátit se na státní policii, na jejíž činnost dohlíží Ministerstvo vnitra, případně na veřejného ochránce práv nebo neziskové organizace zaměřené na ochranu lidských práv.
10. Nad rámec toho žalovaný dodal, že ani propuštění žalobkyně ze zaměstnání nelze označit za pronásledování. Pokud bylo jednání zaměstnavatele neoprávněné, žalobkyně se měla bránit za využití prostředků, které jí poskytuje kazašský právní řád.
11. Obavy žalobkyně z uvěznění označil žalovaný za spekulativní a nepodložené. Poukázal na to, že během pobytu žalobkyně ve vlasti ji státní úřady z ničeho neobvinily ani nezadržely. Ani při vycestování z vlasti se o ni nezajímaly. Žalobkyně se podle žalovaného snaží pouze vygradovat svůj azylový příběh. Její vycestování z vlasti však podle žalovaného ve skutečnosti motivovaly jiné než prezentované důvody. V této souvislosti žalovaný zdůraznil, že žalobkyně po svém zadržení zůstala ještě dva měsíce ve vlasti, přestože ji opakovaně navštěvovala doma policie. Poté, co vycestovala, nepožádala o mezinárodní ochranu v ČR hned, jak k tomu měla příležitost, ale namísto toho cestovala do Švédska. Svou nezletilou dceru navíc nechala doma. Z toho žalovaný dovozuje účelovost jednání žalobkyně.
12. Žalovaný neuvěřil tvrzení žalobkyně, že tři předvolání k soudu souvisí se shromážděním ze dne 15. 9. 2019. Jedná se o civilní řízení. Soud žalobkyni nepředvolal jako podezřelou ani obviněnou v trestním řízení. Z ničeho neplyne, že by tato předvolání souvisela s její účastí na červnové demonstraci v Almaty či s konáním zářijové demonstrace. Jedno z těchto předvolání nese datum 2. 9. 2019, které předchází datu konání zářijové demonstrace, se kterou žalobkyně toto předvolání spojuje. Další dvě předvolání jsou zase z doby až několik měsíců po demonstraci.
13. Žalobkyně také podle žalovaného nemůže pociťovat odůvodněný strach z pronásledování pro některý z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu. V řízení neuváděla žádné problémy, které by souvisely s některým z azylově-relevantních důvodů. Ohledně tvrzených problémů s policií žalovaný odkázal na své odůvodnění k § 12 písm. a).
14. Žalovaný nenašel ani důvod pro udělení humanitárního azylu, mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny, ani doplňkové ochrany. Ve vztahu k doplňkové ochraně uvedl, že

žalobkyni nehrozí trest smrti ani mučení nebo jiné špatné zacházení. Ohledně tvrzených problémů s policií zopakoval svou argumentaci k § 12 písm. a).

III. Žaloba

15. Žalobkyně namítá, že v zemi původu již před svým odchodem čelila pronásledování a že jí pronásledování hrozí také v případě návratu. Všechny problémy které ve vlasti měla, souvisely s její náhodnou účastí na demonstraci, tedy s projevem politických práv. Tuto příčinnou souvislost však žalovaný pominul. Ač žalobkyně své politické názory nijak aktivně neprojevovala, je zřejmé, že po jejím zadržení na demonstraci dne 9. 6. 2019, jí státní orgány připisovaly protivládní politické přesvědčení. Tento faktor však žalovaný ve svém posuzování ignoroval.
16. Žalovaný pochybil tím, že jednotlivé události (zadržení žalobkyně, její propuštění ze zaměstnání, návštěvy policie u ní doma, předvolání k soudu) hodnotil jednotlivě a nikoliv ve vzájemné souvislosti. Všechny tyto události však souvisely právě s předmětnou demonstrací, u které policie žalobkyni zadržela. Jednání, kterým v zemi původu čelila, dosahují ve svém souhrnu intenzity pronásledování na kumulativním základě, které je potřeba vnímat v kontextu celkové lidskoprávní situace v Kazachstánu. Ze zprávy MZV USA plyne, že v průběhu roku 2019 úřady zadržely tisíce lidí, kteří se účastnili nepovolených demonstrací. Včetně těch, kteří náhodou prošli kolem. K zadržení občanů došlo také během prezidentských voleb 9. a 13. 6. 2019 a těsně po nich, zejména v Nur-Sultanu, Almaty a Shymkentu. Žalovaný nepřipustně bagatelizuje problémy žalobkyně. Propuštění žalobkyně ze zaměstnání sice samo o sobě nepředstavuje závažné porušení lidských práv, ovšem ve spojení s ostatními opatřeními tomu tak je. Pronásledování žalobkyně je závažným ukazatelem odůvodněnosti jejích obav. Předpoklad žalovaného, že problémy žalobkyně se po jejím návratu nebudou opakovat, nemá oporu ve spisu.
17. Žalovaný nesprávně označuje obavy žalobkyně z uvěznění za účelové. Nezohlednil přitom, že žalobkyně v řízení předložila tři předvolání k soudnímu jednání. Zpochybňování věrohodnosti tvrzení žalobkyně je nepodložené. Odůvodněný strach žalobkyně narůstá v souvislosti s tím, že v zahraničí požádala o mezinárodní ochranu. Vzhledem k tomu, že se opakovaně nedostavila k nařízenému jednání, pravděpodobně by ji po jejím návratu zadrželi a vyslýchali.
18. Neobstojí ani argument žalovaného, že žalobkyně mohla využít vnitřní ochrany. Existují situace, ve kterých po žadateli nelze požadovat, aby se nejprve obrátil s žádostí o pomoc státní orgány země původu. S ohledem na obsah zpráv o Kazachstánu a původce pronásledování, kterým byl státní orgán, je zcela pochopitelné, že to žalobkyně neudělala.
19. Žalobkyni rovněž hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) a b) zákona o azylu. Žalovaný nedostatečně a nesprávně posoudil existenci reálného nebezpečí vážné újmy.

IV. Vyjádření žalovaného

20. Žalovaný s výtkami žalobkyně nesouhlasí. Při náhledu na její azylový příběh se s ní rozchází zejména v existenci souvislosti jejího předvolání k soudu s její předchozí účastí na demonstraci. Tato souvislost neexistuje. Doložená předvolání k soudu se týkají zcela jiné věci. Námitka žalobkyně, že jí v zemi původu hrozí trestní stíhání, neobstojí. Nevysvětlila, proč by jí státní orgány měly připisovat tvrzené politické přesvědčení. Zadržení žalobkyně a její výslech nelze považovat za pronásledování. Vzhledem k tomu, že při něm nedošlo

k žádnému excesu, jednalo se o legitimní postup policie v trestním řízení. Odkaz žalobkyně na obecné informace o zemi původu je nepřipadný. Žalobkyně tyto zprávy pouze využívá k tomu, aby gradovala svůj azylový příběh. Není pravdou, že by žalovaný bagatelizoval problémy žalobkyně. Ona je naopak přeceňuje.

V. Replika žalobkyně

21. Žalobkyně znovu zdůraznila, že její zadržení, propuštění z práce, opakované policejní kontroly i předvolání k soudu souvisí s její nahodilou účastí na demonstraci proti volbám. Nově doložila další dvě předvolání k soudu na den 9. 6. 2020 a 12. 10. 2020. Žalobkyně ví, že podle předvolání nečelí trestnímu obvinění. Tato předvolání jsou však součástí systému kontrol nad nepohodlnými občany, které praktikuje vládnoucí režim. Politicky nepohodlné osoby jsou pod dohledem policie. Soudy je opakovaně předvolávají, aby režim měl kontrolu nad jejich pobytem a aktivitami. Ač jde o občanskoprávní řízení, má vést ke kontrole žalobkyně, která je od zadržení na mítinku na seznamu pro režim nepohodlných osob. Během svého pobytu v ČR obdržela žalobkyně na své adrese ve vlasti již pět takových předvolání. Policie rovněž opakovaně navštěvuje její bydliště a snaží se zjistit, kde se nachází. Žalobkyně se obává, že po svém návratu do vlasti ji hned zadrží, protože se opakovaně nedostavila k soudu. Hrozil by jí trest odnětí svobody až na tři roky.
22. K tvrzení žalovaného o datu jedné z těchto výzev, které předchází konání zářijového mítinku, žalobkyně dodává, že se jedná o projev státní kontroly nepohodlných osob. Pokud by žalobkyni jen zadrželi během mítinku a následně propustili bez dalších následků, neměla by důvod opouštět Kazachstán. Žalobkyně však po propuštění čelila sérii dalších ústrků.

VI. Jednání před krajským soudem

23. Dne 23. 6. 2021 se konalo jednání ve věci. Krajský soud upozornil žalobkyni a žalovaného, že v průběhu řízení došlo ke změně ve složení soudu. Samosoudkyni, které byla věc původně přidělena, ke dni 31. 12. 2020 zanikla funkce soudkyně z důvodů podle § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. V souladu s platným rozvrhem práce krajského soudu pro rok 2021 byla tato věc přidělena novému samosoudci. Oba účastníci dostali možnost namítnout jeho podjatost. Námitku podjatosti však nevznesli.
24. Žalobkyně po zahájení řízení odkázala na svá písemná podání ve věci. Dodávala, že jí jde zejména o čas. Žalovaný odkázal na své rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Krajský soud poté zrekapituloval relevantní obsah spisu, z něž vypíchl obsah protokolu o pohovoru se žalobkyní, podstatné části zprávy MZV USA a překlad soudních předvolání, které žalobkyně předložila v řízení před žalovaným. K důkazu pak také krajský soud provedl dvě soudní předvolání, které žalobkyně přiložila k její replice na vyjádření žalovaného (viz bod 21 výše). Opět šlo o předvolání ve věci řízení o neplatnosti rozhodnutí výběrové komise. Účastníci poté již neměli žádné další důkazní návrhy. Po jejich závěrečných návrzích a krátkém přerušení krajský soud vyhlásil rozsudek.

VII. Posouzení věci krajským soudem

25. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle skutkového a právního stavu

zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice č. 2013/32/EU („procedurální směrnice“).

26. Žaloba *není důvodná*.

27. Žalovaný v zásadě nerozporuje pravdivost výpovědi žalobkyně ohledně jejího zadržení, propuštění z práce a následných policejních kontrol. Tyto události však podle něj nedosahují intenzity pronásledování. Podle žalobkyně je tomu opačně. V jejich souběhu vidí pronásledování na tzv. kumulativním základě. Náhled žalobkyně a žalovaného na význam doložených předvolání k soudnímu jednání se také zásadně liší. Žalovaný nerozporuje jejich pravost, ale upozorňuje, že nijak nesouvisí s dřívějšími problémy žalobkyně. Žalobkyně je naopak považuje za poměrně významný důkaz toho, že její obava z pronásledování v souvislosti s účastí na opoziční demonstraci má své opodstatnění.

28. Zásadní otázka, před kterou žalobkyně staví krajský soud, tedy spočívá v tom, zda události, které před svým odjezdem ze země prožila, lze kvalifikovat jako pronásledování, resp. zda lze jako odůvodněný označit její strach z pronásledování v budoucnu. Po posouzení věci však krajský soud musí na tuto otázku odpovědět záporně.

29. Pronásledováním se v souladu s § 2 odst. 4 zákona o azylu rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Tato definice zhruba odpovídá i čl. 9 odst. 1 směrnice č. 2011/95/EU („kvalifikační směrnice“). Podle něj platí, že aby bylo jednání považováno za pronásledování, musí být (a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit, nebo (b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a).

30. Jak při výkladu tohoto ustanovení uvedl Nejvyšší správní soud, pronásledováním je jak jednání, které vede k porušení neomezitelných lidských práv (například zákaz mučení, zákaz otroctví, právo na právní subjektivitu), tak souběh různých opatření, jež by sama o sobě nebyla pronásledováním, ale ve svém součtu jsou natolik závažná jako zásah do těchto práv (tzv. „pronásledování na kumulativním základě“ (viz rozsudek ze dne 25. 1. 2011, č. j. 6 Azs 36/2010-274). Aby se mohlo jednat o pronásledování na kumulativním základě, kterého se dovolává žalobkyně, nemusí újma hrozící v důsledku opatření působících psychický nátlak dosahovat obdobné závažnosti jako újmy spočívající v ohrožení života nebo svobody, musí však s nimi být alespoň typově srovnatelná (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006-52).

31. Krajský soud má za to, že série událostí, kterým žalobkyně ve vlasti čelila, konkrétně tedy krátkodobé zadržení na policejní stanici, propuštění ze zaměstnání a opakované policejní kontroly v její domácnosti - ač je pravděpodobné, že všechny mohou souviset s náhodilou účastí žalobkyně na protivládní demonstraci - nedosahují ani ve svém souhrnu intenzity srovnatelné se závažným porušením nederogovatelných základních lidských práv. Obdobně lze odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2020, č. j. 1 Azs 140/2020-44, ve kterém soud nepovažoval za pronásledování na kumulativním základě to, že na žadatele činila nátlak kubánská policie, která ho opakovaně vyslýchala kvůli jeho kritickým projevům vůči vládě (činěným mezi přáteli a v práci, setkávání s disidenty;

stěžovatel však nebyl politickým aktivistou), považovali ho za tzv. „nedůvěryhodnou osobu“, neměl přístup k lepším pracovním pozicím, a čelil omezením rovněž ve společenském životě (viz bod 15 citovaného rozsudku).

32. Pokud by žalobkyni v návaznosti na důvody jejího zadržení skutečně hrozilo trestní stíhání, resp. uvěznění, jak se obává, mohlo to potenciálně dosahovat intenzity pronásledování na kumulativním základě. Takovému závěru však obsah spisu nenásvědčuje. Byť žalobkyně v rámci správního i soudního řízení předložila několik předvolání k soudnímu jednání, krajský soud dává za pravdu žalovanému, že z těchto předvolání neplyne jakákoliv spojitost s předchozí účastí žalobkyně na demonstraci. Žalobkyně namítá, že předvolání se týká smyšleného řízení a jeho cílem je pouze jakási forma státní šikany politicky nepohodlných osob. Toto tvrzení se však rozchází s obsahem informací o zemi původu týkajících se postupu státních orgánů vůči osobám projevujícím protivládní názory, které obsahuje správní spis.
33. Ze zprávy MZV USA plyne, že orgány státní správy často zatýkaly a zadržovaly členy politické opozice a kritiky režimu. Někdy kvůli drobným přestupkům, např. nedovolenému shromažďování. V průběhu roku 2019 takto úřady zadržely tisíce osob, které se zúčastnily nepovolených demonstrací, včetně těch, kteří jen procházeli kolem. Zároveň tato zpráva uvádí, že takové osoby správní orgány trestaly pokutami nebo administrativní vazbou. Zpráva pak vytýká absenci řádného procesu zejména v řízeních zahájených proti občanským aktivistům, kteří protestovali proti prezidentským volbám konaným v roce 2019. Stát jich mnoho obvinil, soudil a odsoudil v den jejich zadržení. Zpráva potvrzuje i to, že během prezidentských voleb a ihned po nich v období od 9. 7. do 13. 7. 2019 policie zatkla tisíce občanů po celé zemi, včetně města Almaty, za účast na nenásilných, ale nepovolených opozičních protestech a demonstracích kritizujících prezidentské volby. Ministerstvo vnitra informovalo o zadržení asi 4000 občanů, z nichž 3000 v rámci tří hodin příslušné orgány propustili. Soudy celkem 677 osob odsoudily k trestům odnětí svobody na krátkou dobu (pět až 15 dnů) a 305 osob dostalo pokutu.
34. Tato zpráva popisuje postup státních orgánů proti osobám, které projeví svůj protivládní politický názor prostřednictvím účasti na demonstraci. Je z ní zřejmé, že má-li stát zájem na potrestání konkrétního účastníka demonstrace, dochází k jeho odsouzení ke krátkodobému trestu odnětí svobody nebo k uložení pokuty. Naopak zpráva nikde nemluví o tom, že by v obdobných případech docházelo ke smyšlenému civilnímu řízení sloužícímu pro „dohled“ nad nepohodlnými občany. Žalobkyně sama nedoložila žádnou informaci o zemi původu, která by pravděpodobnost takového postupu alespoň naznačovala.
35. Žalobkyně tedy v zemi původu nečelila pronásledování. A z jejího azylového příběhu ani neplyne, že by jí pronásledování mělo hrozit v budoucnu. Kazašské státní orgány jí sice v souvislosti s jejím zatčením na demonstraci proti volbám mohly přisuzovat opoziční politický názor. V tomto směru má žalobkyně obecně pravdu, že při posuzování otázky, zda má žadatel odůvodněnou obavu z pronásledování, není důležité, zda žadatel skutečně má politické charakteristické rysy, které vedou k pronásledování, jestliže původce pronásledování tyto rysy žadateli připisuje (čl. 10 odst. 2 kvalifikační směrnice). Žalobkyně v zemi původu ovšem své politické názory aktivně neprezentovala, demonstrací se neúčastnila ani se jinak nezapojovala do politického života. Pokud bezprostředně po jejím ojedinělém zadržení nenásledovaly žádné výraznější represe ze strany státních orgánů, pak

krajský soud nepovažuje za přiměřeně pravděpodobné, že by měla mít se státními orgány další vážnější problémy v budoucnosti.

36. Nelze vyloučit, že žalobkyni může hrozit jistý postih za to, že se nedostavila k nařízenému soudnímu jednání. I předvolání, které doložila, obsahuje poučení, podle kterého se předvolaná osoba v případě nedostavení se vystavuje správnímu řízení. Jak ovšem plyne z výše uvedeného, předvolání žalobkyně k soudnímu jednání zřejmě nesouvisí s její ojedinělou a nahodilou účastí na demonstraci. Případný postih za to, že se k nařízenému jednání opakovaně nedostavila, proto nemá z pohledu mezinárodní ochrany relevanci.
37. Obstát nemůže ani námitka žalobkyně, kterou brojí proti závěrům žalovaného o možnosti využít vnitřní ochranu. Žalobkyně má sice pravdu, že žalovaný možnost vnitřní ochrany hodnotí zcela formálně. Tato část odůvodnění neodpovídá požadavkům, které na takové posouzení klade judikatura (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2020, č. j. 10 Azs 278/2019-57, ze kterého plyne, že je-li původcem stát, měla by se uplatnit domněnka, že účinná vnitřní ochrana není žadateli dostupná; nebo rozsudek téhož soudu ze dne 27. 10. 2011, č. j. 6 Azs 22/2011-108, podle kterého za poskytovatele ochrany nelze považovat nevládní organizace). Podstatné je ovšem to, že *otázka vnitřní ochrany se z povahy věci posuzuje teprve v momentu, ve kterém správní orgán dospěje k závěru, že žadatelce hrozí pronásledování*. Pronásledování žalobkyně však žalovaný neshledal. Je proto poněkud zvláštní, že se zabýval také možnostmi žalobkyně vyhledat ochranu před pronásledováním v zemi původu. Toto nadbytečné posouzení však nezakládá vadu, která by měla vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.
38. Nedůvodnost krajský soud shledal také u poslední žalobní námítky týkající se neudělené doplňkové ochrany. Žalobkyně namítá, že jí v zemi původu hrozí vážná újma v podobě uložení trestu smrti nebo mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Nic takového však z její výpovědi neplyne. Ani v žalobě blíže nerozvádí, z čeho konkrétně tuto obavu dovozuje. Její azylový příběh se točí kolem jednorázové účasti na demonstraci a následných problémů s policií a zaměstnáním. Pokud by její obavy byly důvodné, měly by s ohledem na souvislost s přisuzovaným politickým názorem relevanci z pohledu azylu, nikoliv doplňkové ochrany. Krajský soud je však ve shodě se žalovaným za důvodné nepovažuje. A jiné skutečnosti, z nichž by nebezpečí vážné újmy mělo plynout, žalobkyně v řízení netvrdila.

VIII. Závěr

39. Krajský soud posoudil žalobní námítky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele*. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno, 23. června 2021

Martin Kopa
samosoudce